

Điểm sáng trong công tác quản lý và bảo tồn di sản tại Hội Lim 2026

18:14 02/03/2026

Những ngày giữa tháng Giêng, vùng đất Bắc Ninh rộn ràng bước vào mùa lễ hội truyền thống. Hội Lim Xuân Bính Ngọ 2026 đã thu hút một lượng du khách khổng lồ, đồng thời ghi lại dấu ấn mạnh mẽ về cách thức tổ chức văn minh. Đây là kết quả của việc ứng dụng hiệu quả truyền thông số và sự thay đổi quyết liệt trong tư duy quản lý của chính quyền địa phương nhằm lan tỏa giá trị di sản dân ca quan họ Kinh Bắc.



Hội Lim diễn ra trong hai ngày 28/2 và 1/3 (tức 12 và 13 tháng Giêng năm Bính Ngọ). Ảnh: Bắc Ninh News

Dấu ấn di sản quốc gia và mô hình quản lý hai cấp lần đầu tiên được áp dụng

Năm 2026 đánh dấu một cột mốc quan trọng khi Lễ hội truyền thống Hội Lim chính thức được ghi danh vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia

theo Quyết định số 1744 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch. Sự kiện này không chỉ là niềm tự hào của nhân dân địa phương mà còn đặt ra những tiêu chuẩn khắt khe hơn trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản.

Đây cũng là năm đầu tiên thực hiện mô hình chính quyền hai cấp, trong đó xã trực tiếp đứng ra tổ chức. Sự thay đổi về bộ máy quản lý đã mang lại hiệu quả rõ rệt khi các quyết định được đưa ra sát với thực tế địa phương. Theo Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã Tiên Du lần thứ nhất, mục tiêu đặt ra là đưa xã trở thành phường trước năm 2028, phát triển mạnh về thương mại, dịch vụ và du lịch. Trong lộ trình đó, Hội Lim chính là điểm nhấn chiến lược để quảng bá hình ảnh địa phương và phục vụ phát triển kinh tế xã hội.



Năm 2026 đánh dấu một cột mốc quan trọng khi Lễ hội truyền thống Hội Lim chính thức được ghi danh vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia

Ghi nhận thực tế tại hiện trường cho thấy, lượng khách năm nay có sự gia tăng đột biến, theo thống kê sơ bộ ước tính đạt khoảng 165.000 người chỉ sau một đêm, cao gấp 5 lần so với năm ngoái. Trước áp lực về quân số, Ban tổ chức đã quán triệt tinh thần làm việc rõ người, rõ việc. Mỗi cán bộ lãnh đạo được phân công phụ trách một mảng chuyên trách cụ thể từ kinh tế, truyền thông đến điện lực, y tế và phải chịu trách nhiệm hoàn toàn nếu xảy ra sai sót trong lĩnh vực mình đảm nhiệm.

Để giá trị di sản không bị bó hẹp trong không gian hẹp, ban tổ chức đã chủ động đẩy mạnh truyền thông số. Các hoạt động chính, nghi lễ và các canh hát

quan họ được cập nhật liên tục trên các nền tảng mạng xã hội và tổ chức phát trực tiếp. Việc này giúp công chúng khắp nơi có thể theo dõi và thưởng thức không khí lễ hội dù không có mặt trực tiếp tại Bắc Ninh. Phương thức này đặc biệt hiệu quả trong việc tiếp cận giới trẻ, giúp lan tỏa ý thức gìn giữ di sản một cách tự nhiên và hiện đại.



Các hoạt động chính, nghi lễ và các canh hát quan họ được cập nhật liên tục trên các nền tảng mạng xã hội và tổ chức phát trực tiếp



Các nghệ nhân tại canh hát giao lưu tâm trầu với du khách

Đảm bảo an ninh trật tự và ngăn chặn thương mại hóa lễ hội

Ghi nhận về công tác dịch vụ, chính quyền xã Tiên Du đã triển khai các biện pháp đồng bộ để bảo vệ quyền lợi du khách. Xã đã công khai minh bạch giá vé và vị trí các bãi xe do lực lượng công an quản lý. Đối với các bãi giữ xe tự phát thu giá cao không đúng quy định, lực lượng chức năng đã kiểm tra và xử lý phạt tiền 3 cơ sở vi phạm ngay trong những ngày đầu hội. Điều này giúp giảm thiểu tình trạng lộn xộn thường thấy tại các điểm du lịch tâm linh.

Về vấn đề an toàn thực phẩm, các đoàn kiểm tra liên ngành của tỉnh và xã đã ra quân kiểm tra quyết liệt từ trước lễ hội. Các trường hợp kinh doanh hàng hóa không rõ nguồn gốc hoặc không đảm bảo vệ sinh đều bị xử lý nghiêm. Lực lượng chức năng cũng được bố trí thường trực tại các điểm hát để nhắc nhở và hướng dẫn du khách, đảm bảo các sinh hoạt văn hóa diễn ra đúng phong tục, tránh tình trạng thương mại hóa làm mất đi sự trong sáng của không gian quan họ.



Lực lượng thuộc Đội Quản lý thị trường số 11 phối hợp với các lực lượng chức năng thường xuyên kiểm tra, tuyên truyền nhắc nhở các gian hàng luôn chấp hành các quy định của pháp luật trong kinh doanh tại lễ hội

Công tác phân luồng giao thông và bảo đảm an ninh trật tự được phối hợp nhịp nhàng giữa các lực lượng. Dù lượng người và phương tiện đổ về rất lớn, nhưng tình trạng ùn tắc kéo dài không xảy ra, giúp nhân dân trải hội an toàn. Điểm nhấn của lễ hội năm nay là chương trình nghệ thuật tổng hợp và màn bắn pháo hoa tầm thấp vào tối 28/2, mang lại không khí vui tươi và phấn khởi, khẳng định sự chuẩn bị bài bản và tâm huyết của Ban tổ chức.

Quyết liệt trong việc giữ gìn môi trường và văn hóa quan họ nguyên bản

Một trong những vấn đề khó khăn nhất tại các lễ hội lớn là công tác vệ sinh môi trường. Sau khi kết thúc các hoạt động chính, phóng viên đã có cuộc trao đổi trực tiếp với ông Trần Văn Vững, Bí thư Đảng ủy xã Tiên Du đồng thời là Trưởng ban Chỉ đạo lễ hội. Vừa trở về sau khi trực tiếp kiểm tra thực địa, ông Vững cho biết, vấn đề rác thải được chỉ đạo vô cùng sát sao. *“Với lượng khách quá tải, việc phát sinh rác là không tránh khỏi, nhưng giải pháp là phải dọn dẹp ngay lập tức để không gây mùi và mất mỹ quan”*. Ông Vững chia sẻ.



Hội Lim năm nay ghi nhận lượng khách đổ về trải hội tăng kỷ lục

Trưởng ban Chỉ đạo lễ hội đã yêu cầu tăng cường tối đa nhân lực và phương tiện thu gom. Ông Vững đưa ra một quy định nghiêm khắc là đến 17 giờ cùng ngày, toàn bộ mặt bằng lễ hội phải được dọn sạch hoàn toàn, nếu không hoàn thành đúng tiến độ sẽ thực hiện kỷ luật cán bộ phụ trách mảng này. Sự quyết liệt trong điều hành đã giúp không gian Hội Lim giữ được sự sạch sẽ, tạo thiện cảm lớn cho du khách thập phương.

Bên cạnh vấn đề môi trường, nét văn hóa hát quan họ và hiện tượng nhận tiền thưởng cũng được Ban chỉ đạo quan tâm đặc biệt. Trong cuộc trò chuyện, ông Trần Văn Vững đã giải thích chi tiết về nghệ thuật “thương tiền” (tên gọi cổ về cách thưởng tiền - PV) để làm rõ những hiểu lầm thường gặp. Theo ông, người dân Bắc Ninh và các nghệ nhân chưa bao giờ có hành vi xin tiền khách. Bản chất của việc “thương tiền” là nét văn hóa đặc trưng, là mỹ tục, thể hiện sự trân quý và tình cảm của người nghe đối với giọng hát cũng như niềm đam mê của nghệ nhân.



Người dân "thưởng tiền" cho các nghệ nhân

Theo ông Vững, nhiều câu lạc bộ và nghệ nhân đến Hội Lim biểu diễn hoàn toàn vì sự say mê với lối chơi quan họ chứ không phải mục đích kinh tế. Việc khách thưởng tiền là sự tự nguyện khích lệ tinh thần. Hình ảnh nghệ nhân sử dụng chiếc nón quai thao để hứng tiền thưởng khi hát dưới thuyền thực chất là một giải pháp tình huống vì khoảng cách giữa thuyền và bờ xa, hai bên không thể đưa tay trực tiếp. Đây là một hình ảnh mang tính đặc thù của không gian diễn xướng dân gian.

Tuy nhiên, để đảm bảo tính thẩm mỹ và tránh những nhìn nhận tiêu cực, ban chỉ đạo lễ hội đã tuyên truyền và yêu cầu các câu lạc bộ thực hiện việc nhận tiền thưởng một cách tế nhị, lịch sự. Chính quyền cũng quán triệt nghiêm cấm hành vi chủ động ngửa nón xin tiền khách một cách phản cảm. Ông Vững khẳng định nếu hiểu đúng về bản chất văn hóa thương tiễn, du khách sẽ thấy đó là hành động đẹp thể hiện sự giao thoa tình cảm giữa người hát và người nghe trong những ngày đầu xuân.

Sự sâu sát của chính quyền, đặc biệt là tinh thần trách nhiệm rõ người, rõ việc đã tạo nên một mùa lễ hội văn minh, an toàn và đậm đà bản sắc dân tộc. Qua đó, khẳng định vị thế của quan họ Kinh Bắc là một phần không thể thiếu trong kho tàng văn hóa dân tộc, đồng thời tạo tiền đề vững chắc cho mục tiêu phát triển đô thị và du lịch bền vững của xã Tiên Du trong tương lai.

Hành trình bảo tồn di sản là một quá trình lâu dài, nhưng với những gì đã thể hiện tại Hội Lim 2026, có thể thấy rõ sự quyết tâm của chính quyền và nhân dân Bắc Ninh trong việc giữ gìn và phát huy những giá trị tốt đẹp. Sự hài lòng của hàng trăm ngàn du khách chính là minh chứng rõ nhất cho thành công của công tác quản lý lễ hội năm nay.

Thành Nam - Tâm An